

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Постанови Верховної Ради України «Про Заяву Верховної Ради України щодо невизнання результатів виборів Президента Республіки Білорусь 9 серпня 2020 року»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту акта

9 серпня 2020 року в Республіці Білорусь було проведено чергові вибори Президента. Весь процес підготовки та проведення цих виборів супроводжувався численними порушеннями загальновизнаних стандартів демократичних, чесних та вільних виборів. Ні кандидати на пост Президента – опоненти Лукашенки А.Р., який обіймає пост глави держави з 1994 року - ні виборці, не могли належним чином реалізувати своє активне та пасивне виборче право, вільно сформулювати свою волю та виразити її у день голосування відповідно до міжнародних стандартів та національного законодавства Республіки Білорусь. Переможцем виборів був проголошений Лукашенко А.Р. Учасники масових протестів, які розпочались після голосування і тривають дотепер, зазнають насильства, тортур і переслідувань з боку підконтрольних виконавцю обов'язків Президента правоохоронних органів. Попри те, що результати виборів не були визнані Європейським Союзом, Сполученим Королівством, Канадою та низкою інших держав, а Європейський Союз та деякі інші держави вже застосували санкції щодо посадових осіб Білорусі, відповідальних за насильство, репресії та фальсифікацію результатів волевиявлення, Лукашенко А.Р. продовжує вважати себе демократично обраним главою держави і придушувати будь-які форми протесту проти результатів спотвореного народного волевиявлення.

У зв'язку з цим особливої актуальності набуває питання формулювання рішучої та чіткої позиції українського законодавчого органу – Верховної Ради України – щодо результатів виборів Президента Республіки Білорусь, фактів переслідувань і насильства щодо громадян Білорусі, а також потреба в посиленні міжнародного тиску на посадових осіб Білорусі, причетних до спотворення результатів виборів 9 серпня 2020 року та системних і масових порушень прав і свобод людини у зв'язку з проведенням виборів Президента Білорусі.

2. Цілі і завдання проекту акта

Проект Постанови передбачає прийняття Заяви Верховної Ради України щодо невизнання результатів виборів Президента Республіки Білорусь 9 серпня 2020 року. Прийняття Верховною Радою України цієї Заяви сприятиме посиленню міжнародного тиску на посадових осіб Республіки Білорусь, причетних до грубих порушень норм міжнародного права, прав і свобод людини, засвідчить відданість Верховної Ради України принципам демократії та верховенства права, сприятиме посиленню уваги до фактів масових і грубих

порушень органами влади Республіки Білорусь, підконтрольними чинному Президенту Республіки Білорусь, основоположних прав і свобод людини, у тому числі права вільно обирати та бути обраними на публічні виборні посади, права на свободу думки і свободу вираження поглядів, права на свободу і особисту недоторканість, права на свободу мирних зібрань і об'єднання, які мали місце як до, так і після проведення чергових виборів Президента Республіки Білорусь 9 серпня 2020 року.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту акта

Постановою пропонується затвердити Заяву Верховної Ради України щодо невизнання результатів виборів Президента Республіки Білорусь 9 серпня 2020 року.

Окрім невизнання виборів, Заява передбачає засудження численних випадків перешкоджанню здійсненню журналістської діяльності при висвітленні поточної суспільно-політичної ситуації в Республіці Білорусь, реалізації права на доступ до інформації щодо останніх виборів, їхніх результатів, а також поточної суспільно-політичної ситуації в Республіці Білорусь; закликає демократичні країни світу до відновлення, продовження та посилення міжнародного політичного та економічного тиску на Республіку Білорусь, до висловлення принципової оцінки легітимності проведених виборів Президента Республіки Білорусь, до запровадження персональних санкцій щодо посадовців, причетних до спотворення результатів народного волевиявлення в ході підготовки та проведення виборів Президента Республіки Білорусь 9 серпня 2020 року, системних і масових порушень прав і свобод людини у зв'язку з проведенням цих виборів, переслідування і насильства щодо громадян Республіки Білорусь при реалізації ними своїх прав і свобод, у тому числі права на свободу мирних зібрань.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Прийняття Постанови не передбачає необхідності внесення змін до інших законодавчих актів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття Постанови не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту акта

Прийняття Постанови дозволить сприяти посиленню міжнародного тиску на посадових осіб Республіки Білорусь, причетних до грубих порушень норм міжнародного права, прав і свобод людини, засвідчить відданість Верховної

Ради України принципам демократії та верховенства права, сприятиме посиленню уваги до фактів масових і грубих порушень органами влади Республіки Білорусь, прав і свобод людини, у тому числі права вільно обирати та бути обраними на публічні виборні посади, права на свободу думки і свободу вираження поглядів, права на свободу і особисту недоторканість, права на свободу мирних зібрань і об'єднання, які мали місце як до, так і після проведення чергових виборів Президента Республіки Білорусь 9 серпня 2020 року.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Совсун Інна Романівна (3094507969)
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002925150042C18200
Дійсний до: 20.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 223д9/1-2020/144578 від 30.08.2020

182330